

Sygn. akt IV U 576/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2020r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasinski
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lutego 2020r. w S.

odwołania G. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 16 maja 2019 r. Nr (...)

w sprawie G. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

oddala odwołania.

Sygn. akt IV U 576/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 maja 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił G. J. przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania z powodu wydania przez TK wyroku z 6 marca 2019 r. sygn. akt P 20/16 orzekającego o niezgodności art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS z Konstytucją.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że podana przez G. J. przyczyna uchybienia terminu nie jest wystarczająca do jego przywrócenia.

Równocześnie decyzją z 16 maja 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił G. J. wznowienia postępowania. W uzasadnieniu tej decyzji wskazał, że ww. wyrok TK z 6 marca 2019 r. został ogłoszony 21 marca 2019 r. Skarżąca zaś złożyła wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego 15 maja 2019 r., natomiast miesięczny termin do wniesienia skargi o wznowienie upłynął z dniem 23 kwietnia 2019 r.

Odwołania od ww. decyzji złożyła ubezpieczona zaskarżając je w całości jako niezgodne z przepisami. Podniosła, że organ rentowy wadliwie przyjął, iż ubezpieczona nie uprawdopodobniła, iż uchybienie terminu do wniesienia skargi o

wznowienie postępowania nastąpiło bez jej winy, a w konsekwencji odmówił wznowienia postępowania i przeliczenia wysokości emerytury z pominięciem zakwestionowanego przez Trybunał Konstytucyjny art. 25 ust. 1b ustawy.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie wskazując na argumentację podniesioną w uzasadnieniach zaskarżonych decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

G. J. urodziła się (...) W dniu 19 marca 2008 r. ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o emeryturę. Decyzją z 26 marca 2008 r. organ rentowy na podstawie art. 46 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał jej emeryturę od 28 marca 2008 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego (decyzja z 26 marca 2008 r. k.1 i 21-22 akt emerytalnych za wnioskiem z 19 marca 2008 r).

W dniu 17 kwietnia 2013 r. G. J. wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym. Decyzją z 7 maja 2013 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej od 28 kwietnia 2013 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego emeryturę na podstawie art. 24 ust. 1a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość emerytury ubezpieczonej obliczona została wg zasad określonych w art. 26 ustawy emerytalnej, w tym zgodnie z ówczesną regulacją art. 25 ust.1b tej ustawy podstawę obliczenia emerytury pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranej przez ubezpieczoną emerytury przyznanej jej uprzednio za okres od 28.03.2008 r. do 31.03.2013 r. Wysokość świadczenia ustalona została na kwotę 1.170,02 zł brutto miesięcznie. Z tym, że emerytura ustalona decyzją z 7 maja 2013 r. jest świadczeniem mniej korzystnym od emerytury ustalonej decyzją z 26.03.2008 r. w kwocie 1.628,67 zł brutto, wobec czego organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia wyższego (decyzja z 7 maja 2013 r. k. 13 akt emerytalnych za wnioskiem z 17 kwietnia 2013 r.).

W dniu 15 maja 2019 r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej o wznowienie postępowania i ponowne ustalenie wysokości emerytury w powszechnym wieku emerytalnym w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. sygn. akt P 20/16, tj. z pominięciem art. 25 ust. 1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania (wniosek k. 20 akt emerytalnych za wnioskiem z 17 kwietnia 2013 r.).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku decyzją z 16 maja 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił G. J. przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania oraz decyzją z 16 maja 2019r. odmówił wznowienia postępowania powołując się na przekroczenie miesięcznego terminu do złożenia skargi oraz brak powołania okoliczności uzasadniających przywrócenie terminu (decyzje k 22 i 23 z 12 kwietnia 2019r. k. 14-15 akt emerytalnych za wnioskiem z 17 kwietnia 2013 r.)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania G. J. okazały się nieuzasadnione.

W dniu 6 marca 2019 r. zapadł wyrok Trybunał Konstytucyjnego, w którym Trybunał stwierdził, że art. 25 ust. 1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r. w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...)r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw 21 marca 2019 r. i z tą datą wszedł w życie.

Prawo ubezpieczeń społecznych nie przewiduje wprost możliwości wznowienia postępowania przed organem rentowym na skutek wydania wyroku przez Trybunał Konstytucyjny. W tej sytuacji, stosownie do treści art. 124 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, przewidujące możliwość wznowienia postępowania administracyjnego na skutek wydania wyroku przez Trybunał Konstytucyjny. Zgodnie z treścią art. 145a § 1 kpa można

żądać wznowienia postępowania w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego została wydana decyzja. W tej sytuacji skargę o wznowienie postępowania wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego (§ 2).

Odnosząc treść cytowanego przepisu do okoliczności faktycznych rozpoznawanej sprawy, należy uznać, że ubezpieczona nie zachowała terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego przed organem rentowym. Wniosek o przeliczenie emerytury zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r., który został ogłoszony w Dzienniku Ustaw 21 marca 2019 r. G. J. wniosła 15 maja 2019 r., a więc niewątpliwie po upływie określonego ustawą 1-miesięcznego terminu. Sąd podziela zapatrywania organu rentowego, że ubezpieczona nie uprawdopodobniła okoliczności uzasadniających przywrócenie jej terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że Sąd ubezpieczeń społecznych ma prawo przyjąć, na podstawie okoliczności towarzyszących złożeniu skargi, jakie przepisy należy zastosować w sprawie. Wobec powyższego należy odnieść się do treści art.146 § 1 kpa, zgodnie z którą uchylenie decyzji z przyczyny określonej w art.145a kpa (tj. gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja) nie może nastąpić, jeżeli od dnia doręczenia decyzji upłynęło pięć lat. Decyzja, której dotyczy wniosek o wznowienie postępowania została wydana 7 maja 2013 r. Jak natomiast wynika z adnotacji na niej naniesionej przez organ rentowy została przekazana do wysłania 8 maja 2013 r. Ubezpieczona natomiast wskazała przed Sądem, że decyzję tą otrzymała pod koniec kwietnia 2013 r. Mając zatem na uwadze datę wydania decyzji oraz przekazania jej do wysłania wskazanie przez ubezpieczoną na kwiecień było jedynie omyłką i ubezpieczona miała na myśli maj 2013 r. Wniosek o wznowienie postępowania wpłynął natomiast 15 maja 2019 r. Niewątpliwie zatem nastąpiło to po upływie okresu 5 lat od dnia doręczenia decyzji, liczonego od końca maja 2013 r. Od chwili wpływu odwołania osoby ubezpieczonej od decyzji organu rentowego do Sądu ubezpieczeń społecznych sprawa ma charakter sprawy cywilnej, dlatego Sąd wniosek ubezpieczonej o wznowienie postępowania i ponowne ustalenie wysokości emerytury w powszechnym wieku emerytalnym ocenił także na podstawie art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. I tak, zgodnie z art.114 ust. 1 pkt 1 przywołanej powyżej ustawy, w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. W ocenie Sądu, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. stwierdzający niezgodność z Konstytucją RP uregulowania ustawy emerytalnej, na podstawie którego ustalono wysokość emerytury ubezpieczonej, może być uznany za nową okoliczność ujawnioną po wydaniu decyzji o przyznaniu emerytury z 2 września 2013r., ale istniejącą przed wydaniem tej decyzji, gdyż niesporne jest, że zakwestionowany przez Trybunał przepis ustawy emerytalnej był niezgodny z Konstytucją od chwili jego uchwalenia. Jednakże również przywołany przepis art. 114 ustawy emerytalnej wprowadza terminy liczone od daty wydania decyzji, po upływie których nie jest możliwe uchylenie lub zmiana tej decyzji. Zgodnie z treścią art. 114 ust. 1e pkt 2 ww. ustawy uchylenie lub zmiana decyzji nie może nastąpić, jeżeli od dnia jej wydania upłynął okres 5 lat - w przypadkach, kiedy podstawą jej uchylenia, bądź zmiany są okoliczności wymienione w ust. 1 pkt 1 (tj. nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji). Jednakże w myśl kolejnego ustępu, tj. ust.1f pkt 1 art.114 ustawy emerytalnej, ograniczenia wskazanym terminem nie stosuje się, jeżeli w wyniku uchylenia lub zmiany decyzji z przyczyn określonych w ust. 1 osoba zainteresowana nabędzie świadczenie w wyższej wysokości. W niniejszej sprawie taka sytuacja jednak nie zachodzi i należy stosować wskazany powyżej termin 5 letni od dnia wydania decyzji. Jak wynika z wycień organu rentowego (na k. 12 akt sprawy) ustalona na nowo wysokość emerytury ubezpieczonej w powszechnym wieku emerytalnym, z pominięciem art. 25 ust. 1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynosi 1.511,60 zł, a zatem jest niższa od emerytury ustalonej pierwotnie i wypłacanej ubezpieczonej. Jak bowiem wynika z decyzji z 7 maja 2013 r., którą organ rentowy przyznał ubezpieczonej od 28 kwietnia 2013 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego emeryturę na podstawie art. 24 ust. 1a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - emerytura ustalona tą decyzją jest świadczeniem mniej korzystnym od emerytury ustalonej decyzją z 26 marca 2008 r. w kwocie 1.628,67 zł brutto. Ubezpieczonej jest zatem wypłacana emerytura w tej wyższej kwocie. Wobec powyższego, Sąd nie mógłby zastosować przywołanego powyżej art. 114 ust.1f pkt 1 ustawy emerytalnej. Podsumowując wskazać należy, że przeliczenie ubezpieczonej na nowo emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, z pominięciem zakwestionowanego przez TK przepisu nie zmienia sytuacji ubezpieczonej, organ rentowy będzie wypłacać świadczenie wyższe.

Mając na uwadze wszystkie powyżej wskazane okoliczności na podstawie art. 477¹⁴§ 1 kpc Sąd oddalił odwołanie.